

تذکر این کتاب توسط مؤسسه فرهنگی - اسلامی شبکه الامامین الحسنین
علیهما السلام بصورت الکترونیکی برای مخاطبین گرامی منتشر شده است.
لازم به ذکر است تصحیح اشتباهات تایپی احتمالی، روی این کتاب انجام
گردیده است.

بازنک احادیث اهل بیت ﷺ

.(نظامی)

واحد تحقیقات . قائمیه اصفهان.

دفاع و جهاد

حدیث - 1

امام علی علیه السلام فرمودند:

إن الله فرض الجهاد و عظمه و جعله نصره و ناصره. و الله ما صلحت دنیا و
لادین إلا به ؛

در حقیقت خداوند جهاد را واجب گردانید و آن را بزرگداشت و مایه
پیروزی و یاور خود قرارش داد. به خدا سوگند کار دنیا و دین جز با جهاد
درست نمی شود.

وسائل الشیعه 15/9/11

حدیث - 2

قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : يُباهي الله تعالى الملائكة بالمُجاهدين.

رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: خداوند بزرگ با مجاهدان بر فرشتگان می بالد.
«جامع الأخبار، ص 93»

حدیث - 3

قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : أقربُ الناسِ مِنْ دَرَجَةِ النُّبُوَّةِ أَهْلُ الْجِهَادِ وَ أَهْلُ الْعِلْمِ.

رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: نزدیک ترین مردم به مقام نبوت، اهل جهاد و
دانش اند.

«کنز العمال، ح 10647»

حدیث - 4

قال رسول الله ﷺ: لَغَزْوَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ أَرْبَعِينَ حَجَّةً.
رسول خدا ﷺ فرمودند: یک بار پیکار در راه خدا، نزد من محبوب تر از
به جا آوردن چهل حج است.
«کنز العمال، ح 10694»

حدیث - 5

قال الامام علي عليه السلام: الْمُجَاهِدُونَ تُفْتَحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ.
امام علی علیه السلام فرمودند: درهای آسمان به روی مجاهدان گشوده می شود.
«غررالحکم، ح 1347»

حدیث - 6

قال الامام علي عليه السلام: إِنَّ الْجِهَادَ بَابٌ مِنْ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ فَتَحَهُ اللَّهُ لِخَاصَّةِ
أَوْلِيَائِهِ.
امام علی علیه السلام فرمودند: جهاد دری از درهای بهشت است که خداوند آن را بر
روی اولیای خاص خود گشوده است.
«نهج البلاغه، خطبه 27»

حدیث - 7

قال الامام علی عليه السلام : خَيْرُ النَّاسِ رَجُلٌ حَبَسَ نَفْسَهُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُجَاهِدُ
أَعْدَاءَهُ يَلْتَمِسُ الْمَوْتَ أَوْ الْقَتْلَ فِي مَصَافِّهِ.

امام علی عليه السلام فرمودند: بهترین مردم کسی است خود را در راه خدا وقف
کرده و با دشمنان او به نبرد بر می خیزد، و مرگ یا کشته شدن در میدان نبرد را
آرزو می کند.

«مستدرک الوسائل، ج 11، ص 17»

حدیث - 8

عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: ثَلَاثَةٌ حَقٌّ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى عَوْنُهُمْ، الْمَجَاهِدُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ
الْمَكَاتِبُ الَّتِي يُرِيدُ الْإِدَاءَ، وَ النَّكَاحُ الَّذِي يُرِيدُ الْعِفَافَ.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: سه گروه بر خداوند متعال حق دارند تا آنها را
یاری کند: مجاهد در راه خدا و کسی که سعی می کند تا قرض خویش را ادا
کند و آنکه می خواهد ازدواج کند تا دامن خویش را پاک نگهدارد.

«نهج الفصاحه، ح 1219»

حدیث - 9

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله :

مَنْ جُرِحَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ رِيحُهُ كَرِيحِ الْمِسْكِ وَلَوْنُهُ لَوْنُ الزَّعْفَرَانِ ، عَلَيْهِ طَابَعُ الشُّهَدَاءِ ، وَمَنْ سَأَلَ اللَّهَ الشَّهَادَةَ مُخْلِصًا أَعْطَاهُ اللَّهُ أَجْرَ شَهِيدٍ وَإِنْ مَاتَ عَلَى فِرَاشِهِ .

هر که در راه خدا مجروح شود ، در روز قیامت در حالی می آید که بویش همچون بوی مشک باشد و رنگش مانند رنگ زعفران و نشان شهیدان بر اوست و هر که از روی اخلاص شهادت را از خداوند بخواهد ، خداوند اجر شهید به وی دهد هر چند در بسترش بمیرد .

کنز العمال : 11144 منتخب میزان الحکمة : 306

حدیث - 10

پیامبر خدا ﷺ :

إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يُبْغِضُ رَجُلًا يُدْخِلُ عَلَيْهِ فِي بَيْتِهِ وَلَا يُقَاتِلُ .
خداوند عز و جل نفرت دارد از مردی که در خانه اش بر او حمله کنند و او نجنبد .

عیون أخبار الرضا علیه السلام : 24/28/2 منتخب میزان الحکمة : 598

حدیث - 11

پیامبر خدا ﷺ :

حَرَسُ لَيْلَةٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ أَفْضَلُ مِنْ أَلْفِ لَيْلَةٍ يُقَامُ لَيْلُهَا وَيُصَامُ نَهَارُهَا .

یک شب نگهبانی دادن در راه خدا برتر است از هزار شبانه روز که شبهایش
به عبادت و روزهایش به روزه داری سپری شود .
کنز العمال : 10730 منتخب میزان الحکمة : 116

حدیث - 12

پیامبر خدا ﷺ :
كُلُّ عَمَلٍ مُنْقَطِعٌ عَنْ صَاحِبِهِ إِذَا مَاتَ إِلَّا الْمُرَابِطَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ، فَإِنَّهُ يُنْمَى لَهُ
عَمَلُهُ وَيُجْرَى عَلَيْهِ رِزْقُهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ .
هر عملی پس از مرگ صاحبش از او جدا می شود مگر عمل کسی که در راه
خدا مرزبانی کند ؛ عمل چنین کسی رشد می کند و تا روز قیامت روزیش داده
می شود .

کنز العمال : 10611 منتخب میزان الحکمة : 116

حدیث - 13

امام علی علیه السلام :
الْجِهَادُ عَلَى أَرْبَعِ شُعَبٍ : عَلَى الْأَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّهْيِ عَنِ الْمُنْكَرِ وَالصَّدَقِ فِي
الْمَوَاطِنِ وَشَنَاءِ الْفَاسِقِينَ .
جهاد چهار شاخه دارد : امر به معروف ، نهی از منکر ، پایداری در جبهه
های جنگ و دشمنی با تبهکاران .

الخصال : 232 / 74 منتخب میزان الحکمة : 114

حدیث - 14

پیامبر خدا ﷺ :

فَمَنْ تَرَكَ الْجِهَادَ أَلْبَسَهُ اللَّهُ ذُلًّا فِي نَفْسِهِ ، وَفَقْرًا فِي مَعِيشَتِهِ ، وَمَحَقًا فِي دِينِهِ .
إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى أَعَزَّ أُمَّتِي بِسَنَابِكِ خَيْلِهَا وَمَرَائِزِ رِمَاحِهَا .

هر کس جهاد را واگذارد خداوند جامه خواری بر جان او پوشاند و زندگیش را دستخوش فقر سازد و دینش را از بین ببرد . خداوند تبارک و تعالی عزت و اقتدار امت مرا در سُمهای اسبانشان و نوک نیزه‌هایشان قرار داده‌است .

أمالی الصدوق : 462 / 8

حدیث - 15

مَا أَعْمَالُ الْعِبَادِ كُلِّهِمْ عِنْدَ الْمُجَاهِدِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ إِلَّا كَمِثْلِ خُطَافٍ أَخَذَ
بِمِنْقَارِهِ مِنْ مَاءِ الْبَحْرِ .

اعمال همه بندگان نزد مجاهدان در راه خدا (چیزی) نیست مگر مانند پرستویی که با منقار خود مقداری آب از دریا برداشته است .

كنز العمال : 10680 منتخب میزان الحکمة : 114

حدیث - 16

امام صادق علیه السلام :

الْجِهَادُ أَفْضَلُ الْأَشْيَاءِ بَعْدَ الْفَرَائِضِ .

جهاد برترین کارها بعد از فرایض است .

حدیث - 17

امام علی علیه السلام :

إِنَّ الْجِهَادَ أَشْرَفُ الْأَعْمَالِ بَعْدَ الْإِسْلَامِ ، وَهُوَ قِوَامُ الدِّينِ ، وَالْأَجْرُ فِيهِ عَظِيمٌ مَعَ الْعِزَّةِ وَالْمَنْعَةِ ، وَهُوَ الْكَرَّةُ ، فِيهِ الْحَسَنَاتُ وَالْبُشْرَى بِالْجَنَّةِ بَعْدَ الشَّهَادَةِ .

همانا جهاد شریفترین کارها بعد از اسلام است . جهاد مایه پایداری دین است و علاوه بر آن که عزت و اقتدار می آورد اجری بزرگ دارد . جهاد ، یورش آوردن است . در آن نیکیها و ثوابهاست و نوید به بهشت است بعد از رسیدن به شهادت .

نور الثقلین : 429/408/1

حدیث - 18

امام علی علیه السلام :

إِنَّ اللَّهَ فَرَضَ الْجِهَادَ وَعَظَّمَهُ وَجَعَلَهُ نَصْرَهُ وَنَاصِرَهُ . وَاللَّهُ ، مَا صَلُحَتْ دُنْيَا وَلَا دِينٌ إِلَّا بِهِ .

خداوند جهاد را واجب گردانید و آن را بزرگ داشت و مایه پیروزی و یاور خود قرارش داد. به خدا سوگند کار دنیا و دین جز با جهاد درست نمی شود .

وسائل الشیعه : 15/9/11

حدیث - 19

امام علی عَلَيْهِ السَّلَامُ :

الْجِهَادُ عِمَادُ الدِّينِ ، وَمِنْهَا جُ السُّعْدَاءِ .

جهاد ستون دین و راه روشن نیکبختان است .

غرر الحکم : 1346 منتخب میزان الحکمة : 114

حدیث - 20

پیامبر خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ :

مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَغْزُ ، وَلَمْ يُحَدِّثْ بِهِ نَفْسَهُ ، مَاتَ عَلَى شُعْبَةٍ مِنْ نِفَاقٍ .

کسی که جهاد نکرده یا آرزوی جهاد نداشته باشد و بمیرد به نوعی نفاق

مرده است .

صحیح مسلم : 3 / 1517 / 1910 منتخب میزان الحکمة : 114

حدیث - 21

پیامبر خدا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ :

رِبَاطُ يَوْمٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا عَلَيْهَا؛

یک روز مرزبانی در راه خدا بهتر است از دنیا و هر چه در آن است.

میزان الحکمة: ح 2874

حدیث - 22

پیامبر خدا ﷺ :

يُباهي الله تعالى الملائكة بالمُجاهدين؛
خداوند بزرگ با مجاهدان بر فرشتگان می‌بالد.
جامع الأخبار، ص 93

حدیث - 23

امام علی علیه السلام فرمودند:

إِنَّ الْجِهَادَ بَابٌ مِنْ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ فَتَحَهُ اللَّهُ لِخَاصَّةِ أَوْلِيَائِهِ وَهُوَ لِبَاسُ التَّقْوَى
وَدَرَعُ اللَّهِ الْحَصِينَةُ وَجَنَّتُهُ الْوَثِيقَةُ؛
براستی که جهاد یکی از درهای بهشت است که خداوند آن را برای اولیای
خاص خود گشوده است. جهاد جامه تقوا و زره استوار خداوند و سپر محکم
اوست.
(نهج البلاغه، خطبه 27)

حدیث - 24

امام علی علیه السلام فرمودند:

الْجُنُودُ عِزُّ الدِّينِ وَحُصُونُ الْوُلَاةِ ؛
لشکریان، مایه عزت دین و دژهای حاکمانند .
غرر الحکم و درر الکلم، حدیث - 1953

حدیث - 25

امام علی علیه السلام فرمودند:
الْمُجَاهِدُونَ تَفْتَحُ لَهُمُ أَبْوَابُ السَّمَاءِ ؛
درهای آسمان بر روی مجاهدان گشوده می شود .
غرر الحکم و درر الکلم، حدیث - 1347

حدیث - 26

قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم :
ان احب الاعمال الى الله - عز و جل - الصلاة و البر و الجهاد ؛
همانا محبوبترین اعمال در نزد خداوند: نماز، نیکی کردن و جهاد در راه
خداست .
(وسائل الشیعه ، ج 3، ص 27)

حدیث - 27

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند:
من قتل دون دینه فهو شهید؛
هر که ضمن دفاع از دین خود کشته شود شهید شده است.
نهج الفصاحه

حدیث - 28

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند:

لَقِيَامُ الرَّجُلِ فِي الصَّفِّ فِي سَبِيلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ سَاعَهُ أَفْضَلُ مِنْ عِبَادَةِ سِتِّينَ

سنه؛

یک ساعت ایستادن مرد به صف در راه خدا از شصت سال عبادت بهتر

است.

نهج الفصاحه

حدیث - 29

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند:

عَيْنَانِ لَا يَمْسُهُمَا النَّارُ أَبَدًا: عَيْنُ بَكْتٍ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَ عَيْنُ بَاتٍ تَحْرُسُ فِي

سَبِيلِ اللَّهِ؛

دو چشم است که هرگز آتش بدان نرسد. چشمی که از ترس خدا گریسته و

چشمی که شب را به حراست در راه خدا به سر برده.

نهج الفصاحه

حدیث - 30

ذَرَوْهُ سَنَامَ الْإِسْلَامِ الْجِهَادِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَنَالُهُ إِلَّا أَفْضَلُهُمْ؛

اوج مسلمانی جهاد در راه خدا است که جز مسلمانان برجسته بدان نرسند.

نهج الفصاحه

حدیث - 31

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند:

حَرِّمْ عَلَى عَيْنَيْنِ أَنْ تَتَالِهَا النَّارُ: عَيْنِ بَكَتْ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَ عَيْنِ بَاتَتْ
تَحْرُسُ الْإِسْلَامَ وَ أَهْلَهُ مِنَ الْكُفْرِ؛
دو چشم بر آتش حرام است چشمی که از ترس خدا گریسته و چشمی که
بیدار مانده و مسلمانان را در مقابل کافران نگهبانی کرده است.
نهج الفصاحه

حدیث - 32

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند:

جَاهِدُوا الْمَشْرِكِينَ بِأَمْوَالِكُمْ وَ أَنْفُسِكُمْ وَ أَلْسِنَتِكُمْ؛
با اموال و جانها و مال های خود با مشرکان جهاد کنید.
نهج الفصاحه

حدیث - 33

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند:

ثَلَاثَةٌ حَقٌّ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى عَوْنُهُمْ: الْمَجَاهِدُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ الْمَكَاتِبُ الَّتِي
يُرِيدُ الْأَدَاءُ وَ النَّكَاحُ الَّذِي يُرِيدُ الْعِفَافُ؛

سه کسند که یاری آنها بر خدا لازم است: آن که در راه خدا جهاد کند و بنده ای که برای آزادی خود قرارداد بسته و می خواهد قیمت آن را بپردازد و کسی که به منظور عفت زن می گیرد.

نهج الفصاحه

حدیث - 34

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند:

إِنَّ أَفْضَلَ عَمَلِ الْمُؤْمَنِ الْجِهَادَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ؛
بهترین عمل مؤمن، جهاد در راه خداست.

نهج الفصاحه

حدیث - 35

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند:

أَقْرَبُ الْعَمَلِ إِلَى اللَّهِ الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ لَا يَقَارِبُهُ شَيْءٌ؛
نزدیکترین کارها به خدا جهاد در راه خداست و چیزی مانند آن نیست.

نهج الفصاحه

حدیث - 36

قالَ الإمامُ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ :

كَتَبَ اللَّهُ الْجِهَادَ عَلَى الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ، فَجِهَادُ الرَّجُلِ بَذْلُ مَالِهِ وَنَفْسِهِ حَتَّى يُقْتَلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَجِهَادُ الْمَرْأَةِ أَنْ تَصْبِرَ عَلَى مَا تَرَى مِنْ أَذَى زَوْجِهَا وَغَيْرَتِهِ؛

امام علی علیه السلام فرمودند:

خداوند جهاد را بر مردان و زنان لازم دانسته است. پس جهاد مرد، آن است که از مال و جاننش بگذرد تا جائی که در راه خدا کشته و شهید شود. و جهاد زن آن است که در مقابل زحمات و صدمات شوهر و بر غیرت و جوانمردی او صبر نماید.

وسائل الشیعة، ج 15، ص 23، ح 19934

حدیث - 37

امام علی علیه السلام می فرمایند:

إِنَّ اللَّهَ فَرَضَ الْجِهَادَ وَ عَظَّمَهُ وَ جَعَلَهُ نَصْرَهُ وَ نَاصِرَهُ وَ اللَّهُ مَا صَلَحَتْ دُنْيَا وَ لَا دِينٌ إِلَّا بِهِ ؛

در حقیقت خداوند جهاد را واجب گردانید و آن را بزرگداشت و مایه پیروزی و یاور خود قرارش داد. به خدا سوگند کار دنیا و دین جز با جهاد درست نمی شود.

کافی، ج 5، ص 8، ح 11.

حدیث - 38

امام علی علیه السلام می فرمایند:

زکات شجاعت ، جهاد در راه خداست.

غررالحکم ، باب جهاد

حدیث - 39

امام علی علیه السلام می فرمایند:
زکات بدن ، جهاد و روزه است.
غیرالحکم ، باب جهاد

حدیث - 40

امام علی علیه السلام می فرمایند:
جهاد، ستون دین و راه روشن نیکبختان است.
غیرالحکم ، باب جهاد

حدیث - 41

امام علی علیه السلام می فرمایند:
درهای آسمان به روی مجاهدان باز شود.
غیرالحکم ، باب جهاد

حدیث - 42

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم :
إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الرَّجُلَ الْقَوِيَّ الْمُبْدِيَّ الْمُعِيدَ عَلَى الْفَرَسِ الْمُبْدِيَّ الْمُعِيدَ؛
خداوند مرد نیرومندی را که همیشه برای جهاد پا به رکاب است دوست دارد.

بحار الأنوار، ج 64، ص 184، ح 40 .

حدیث - 43

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند:

المُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قُودًا أَهْلَ الْجَنَّةِ؛

رزمندگان در راه خدا ، راهبران اهل بهشت‌اند.

بحار الأنوار ، ج 8 ، ص 199

حدیث - 44

حضرت زهرا عليها السلام فرمودند:

جعل الله ... الجهاد عزا للإسلام، و الصبر معونة على استيجاب الأجر

خداوند جهاد را موجب عزت و هیبت اسلام، و صبر را وسیله استحقاق و

شایستگی پاداش حق تعالی قرار داد.

(احتجاج طبرسی، ج 1، ص 258)

حدیث - 45

إِنَّ أَحَبَّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ (عَزَّوَجَلَّ) الصَّلَاةُ وَالْبِرُّ وَالْجِهَادُ.

همانا، محبوبترین اعمال در نزد خداوند عزوجل، نماز، نیکی کردن و جهاد در

راه خداست.

(وسائل الشیعه، ج 3، ص 27)

حدیث - 46

حضرت امام باقر علیه السلام می فرمایند:
لا فضیلة کالجہاد و لا جہاد کمجاہدة الہوی.
هیچ فضیلتی چون جہاد نیست و هیچ جہادی مانند مبارزہ با ہوای نفس
نیست.
تحف العقول / ج 286.

حدیث - 47

امام علی علیه السلام فرمودند:
جاہدوا فی سبیل اللہ بأید یکم فإن لم تقدرُوا فجاہدُوا بألسنتکم فإن لم
تقدرُوا فجاہدُوا بقلوبکم؛
در راہ خدا با دستہای خود جہاد کنید، اگر نتوانستید با زبانہای خود و اگر
باز ہم نتوانستید با قلب خود جہاد کنید.
بحار الانوار 23/49/100

دشمن و جنگ

حدیث - 1

امام علی علیه السلام :

إِطْعَامُ الْأَسِيرِ وَالْإِحْسَانُ إِلَيْهِ حَقٌّ وَاجِبٌ ، وَإِنْ قَتَلْتَهُ مِنَ الْغَدِ .

غذا دادن به اسیر و خوشرفتاری با وی حقی است واجب ، هر چند (بخواهی) فردا او را بکشی .

وسائل الشیعه : 3 / 69 / 11

حدیث - 2

امام صادق علیه السلام :

إِطْعَامُ الْأَسِيرِ حَقٌّ عَلَى مَنْ أَسْرَهُ وَإِنْ كَانَ يُرَادُّ مِنَ الْغَدِ قَتْلُهُ ، فَإِنَّهُ يَنْبَغِي أَنْ يُطْعَمَ وَيُسْقَى (وَيُظَلَّ) وَيُرْفَقَ بِهِ ، كَافِرًا كَانَ أَوْ غَيْرَهُ .

غذا دادن به اسیر حقی است به گردن کسی که او را به اسارت گرفته است ، هر چند بنا باشد فردا کشته شود . باید به اسیر ، کافر باشد یا غیر کافر ، آب و خوراک داد [و در سایه‌اش نگه داشت] و با او مدارا کرد .

الكافی : 2 / 35 / 5 منتخب میزان الحکمة : 20

حدیث - 3

پیامبر خدا ﷺ :

لَوَدِدْتُ أَنِّي أَغْزُو فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَأُقْتَلُ ، ثُمَّ أَغْزُو فَأُقْتَلُ ، ثُمَّ أَغْزُو فَأُقْتَلُ .
دوست دارم که در راه خدا بجنگم و کشته شوم و باز بجنگم و کشته شوم و باز هم بجنگم و کشته شوم .

صحیح مسلم : 1876 منتخب میزان الحکمة : 306

حدیث - 4

امام علی علیه السلام :

لَا تَسْتَصْرِغَنَّ عَدُوًّا وَإِنْ ضَعْفَ .
هیچ دشمنی را دست کم مگیر ، هر چند ناتوان باشد .
غرر الحکم : 10216

حدیث - 5

امام علی علیه السلام :

لَا تَسْتَصْرِغَنَّ عَدُوًّا وَإِنْ ضَعْفَ .
هیچ دشمنی را دست کم مگیر ، هر چند ناتوان باشد .
غرر الحکم : 10216

حدیث - 6

امام علی علیه السلام :

مَنْ نَامَ لَمْ يُنَمَّ عَنْهُ .

هر که (از دشمن خود) غافل باشد ، (دشمن) از او غافل نباشد .

نهج البلاغة : الكتاب 62 منتخب میزان الحکمة : 360

حدیث - 7

امام علی علیه السلام :

مَنْ نَامَ عَنْ عَدُوِّهِ أَنْبَهَتْهُ الْمَكَائِدُ .

هر که از دشمن خود غافل شود ، دسیسه‌ها او را به خود آورد .

غرر الحکم : 8672 منتخب میزان الحکمة : 360

حدیث - 8

امام علی علیه السلام :

إِذَا لَقِيتُمْ عَدُوَّكُمْ فِي الْحَرْبِ فَأَقِلُّوا الْكَلَامَ وَأَكْثِرُوا ذِكْرَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ .

هرگاه در جنگ با دشمن خود رو به رو شدید ، کمتر سخن بگویید و بیشتر

خداوند عز و جل را یاد کنید .

الخصال : 617 / 10

حدیث - 9

امام علی علیه السلام :

اغزوهُم قَبْلَ أَنْ يَغْزَوْكُمْ، فَوَاللَّهِ مَا غُزِيَ قَوْمٌ قَطُّ فِي عُقْرِ دَارِهِمْ إِلَّا ذُلُّوا ،
فَتَوَاكَلْتُمْ وَتَخَاذَلْتُمْ حَتَّى شُنَّتْ عَلَيْكُمُ الْغَارَاتُ ، وَمُلِكَتْ عَلَيْكُمُ الْأُطَانُ .

پیش از آن که با شما بجنگند با آنان بجنگید ؛ زیرا به خدا قسم که هیچ
قومی هرگز در عمق خاکشان مورد حمله قرار نگرفتند مگر این که خوار و
مغلوب شدند . اما شما کار جنگ را به یکدیگر حواله دادید و دست از یاری هم
شستید ، تا جایی که مورد حملات پیاپی واقع شدید و وطن های شما از
تصرفتان خارج شد .

نهج البلاغة : الخطبة 27 منتخب میزان الحکمة : 598

حدیث - 10

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم :

إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يُبْغِضُ رَجُلًا يُدْخِلُ عَلَيْهِ فِي بَيْتِهِ وَلَا يُقَاتِلُ .

خداوند عز و جل نفرت دارد از مردی که در خانه اش بر او حمله کنند و
او نجنگد .

عیون أخبار الرضا علیه السلام : 24/28/2 منتخب میزان الحکمة : 598

حدیث - 11

پیامبر خدا ﷺ :

مَنْ رَمَى بِسَهْمٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَانَ لَهُ نُورًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ .
هر که یک تیر در راه خدا پرتاب کند، آن تیر در روز قیامت برای او نوری
باشد .

التَّوْبَةُ وَالتَّوْبَةُ : 2 / 281 / 18 منتخب میزان الحکمة : 572

حدیث - 12

امام علی علیه السلام :

الْجِهَادُ عَلَى أَرْبَعِ شُعَبٍ : عَلَى الْأَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّهْيِ عَنِ الْمُنْكَرِ وَالصَّدَقِ فِي
الْمَوَاطِنِ وَشَتَّانِ الْفَاسِقِينَ .
جهاد چهار شاخه دارد : امر به معروف ، نهی از منکر ، پایداری در جبهه
های جنگ و دشمنی با تبهکاران .

الْخَصَالُ : 232 / 74 منتخب میزان الحکمة : 114

حدیث - 13

پیامبر خدا ﷺ :

مَنْ بَلَغَ رِسَالَةَ غَازٍ كَانَ كَمَنْ أَعْتَقَ رَقَبَةً ، وَهُوَ شَرِيكُهُ فِي بَابِ «ثَوَابِ» غَزْوَتِهِ .

هر کس نامه جنگاوری را برساند همچون کسی است که بنده‌ای را آزاد کند
و در دروازه «ثواب» جنگ او شریکش باشد .

وسائل الشیعه : 2/14/11 منتخب میزان الحکمة : 114

حدیث - 14

امام علی علیه السلام :

نهی رسول الله صلی الله علیه و آله أَنْ يُلْقَى السَّمُّ فِي بِلَادِ الْمُشْرِكِينَ؛

رسول خدا صلی الله علیه و آله از مسموم کردن شهرهای مشرکان نهی فرموده است.

الکافی: ج 5، ص 28، ح 2

حدیث - 15

الْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قُودُ أَهْلِ الْجَنَّةِ؛

رزمندگان در راه خدا، سرداران اهل بهشت‌اند.

شرح الأخبار، ج 1، ص 327

حدیث - 16

امام باقر علیه السلام :

رَابِطُوا عَدُوَّكُمْ؛

(همواره) مراقب دشمنتان باشید.

حکمت‌نامه بسیج: ص 190 ح 129

حدیث - 17

امام علی علیه السلام فرمودند:

مَنْ نَامَ عَنْ عَدُوِّهِ إِنْتَبَهَتْهُ الْمَكَائِدُ؛

هر کس از دشمن خود غافل شود، دسیسه ها او را به خود آورد.

(غررالحکم ص33)

حدیث - 18

امام علی علیه السلام فرمودند:

لَا تَسْتَصْغِرَنَّ عَدُوًّا وَإِنْ ضَعْفَ ؛

هیچ دشمنی را کوچک مشمار ، هر چند ناتوان باشد .

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث - 10216

حدیث - 19

امام علی علیه السلام فرمودند:

قَدْ جَهِلَ مَنْ اسْتَنْصَحَ أَعْدَاءَهُ ؛

نادانی کرد آن که از دشمنانش راه صلاح را باز جست .

غرر الحکم و درر الکلم، حدیث - 6663

حدیث - 20

امام علی علیه السلام فرمودند:

إِنَّمَا سُمِّيَ الْعَدُوُّ عَدُوًّا لِأَنَّهُ يَعْدُو عَلَيْكَ فَمَنْ دَاهَنَكَ فِي مَعَايِكَ فَهُوَ الْعَدُوُّ الْعَادِي عَلَيْكَ ؛

عدو، به این نام نامیده شد، چون به تو تعدی می‌کند . پس هرکس در بیان عیب‌هایت با تو دورویی کند ، عدویی است که بر تو تعدی می‌کند .
غرر الحکم و درر الکلم، حدیث - 3876

حدیث - 21

امام علی علیه السلام فرمودند:

الْإِحْسَانُ إِلَى الْمُسِيءِ يَسْتَصْلِحُ الْعَدُوَّ ؛

نیکی کردن به بدکار ، دشمن را به صلاح می‌آورد .
غرر الحکم و درر الکلم، حدیث - 1517

حدیث - 22

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم :

ثلاثة يضحك الله اليهم : الرجل اذا قام بالليل و القوم اذا صفوا في الصلاة ، و القوم اذا صفوا في قتال العدو؛
سه گروهند که خداوند از آنان خشنود است :
1 - کسی که نماز شب می‌خواند.

- 2 - جمعی که نماز جماعت تشکیل می دهند.
- 3 - دسته ای که در برابر دشمن در راه خدا صف آرایی کرده اند.
- (ثواب الاعمال ، ص 96)

حدیث - 23

امام حسن عسکری علیه السلام فرمودند:
 ناتوان ترین دشمنان کسی است که دشمنی اش را آشکار نماید.
 (بحار الانوار/379/78)

حدیث - 24

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند:
 قتال المسلم کفر و سبابه فسوق و لا تحلّ لمسلم أن یهجر أخاه فوق ثلاثه
 أيام؛
 جنگ با مسلمان کفر است و ناسزا گفتنش گناه است و روا نیست که
 مسلمانی بیش از سه روز با برادر خود قهر کند.
 نهج الفصاحه

حدیث - 25

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می فرمایند:
 علّموا بنیکم الرّمی فإنّه نکایه العدو؛
 فرزندان خویش را تیر اندازی آموزید که سر شکستگی دشمن است.

نهج الفصاحه

حدیث - 26

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند:

ستّ خصال من الخير: جهاد أعداء الله بالسيف، و الصوم في يوم الصّيف، و حسن الصبر عند المصيبة، و ترك المراء، و الإنفاق في الخفا، و المحابه في الله؛ شش صفت نيكست پيكار با دشمنان خدا به وسيله شمشير و روزه در روز تابستان و نيك صبرى به هنگام مصيبت و ترك مجادله و انفاق در نهان و دوستى در راه خدا.

نهج الفصاحه

حدیث - 27

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند:

خمس ليس لهنّ كفّاره: الشّرك بالله و قتل النفس بغير حقّ و بهت المؤمن و الفرار من الزّحف و يمين صابره يقطع بها مالا بغير حقّ؛ پنج گناهست كه محوشدنى نيست، شريك قرار دادن براى خدا و كشتن كسان بناحق و بهتان زدن به مؤمن و فرار از جنگ و قسم ناحق كه به وسيله آن مال كسان را ببرند.

نهج الفصاحه

حدیث - 28

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند:

خمسہ من مصائب الدنیا فوت الحبيب و ذهاب المال و شماتہ الأعداء و ترک العلم و امرأہ سوء؛
پنج چیز از مصائب دنیا است: مرگ دوست و تلف شدن مال و سرزنش دشمنان و ترک دانش و زن بد،
نهج الفصاحہ

حدیث - 29

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند:

ثلاثہ يحبہم اللہ عزّ و جلّ: رجل قام من اللیل يتلوا کتاب اللہ و رجل تصدّق صدقہ بيمينہ يخفيها من شمالہ و رجل كان في سريّہ فانهزم أصحابہ فاستقبل العدوّ؛

سه کسند که خدا آنها را دوست می دارد: کسی که شب برخیزد و کتاب خدا را بخواند و کسی که با دست راست خود صدقه دهد و آن را از دست چپ خود مخفی دارد و کسی که با گروهی به جنگ رود و یارانش بگریزند و او بسوی دشمن رود،

نهج الفصاحہ

حدیث - 30

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند:

ثلاثه لا ینفع معهنّ عمل، الشّرک باللّه و عقوق الوالدین و الفرار من الزّحف؛
سه گناه است که با وجود آن هیچ کار نیکی سودمند نیست شریک قرار دادن
برای خدا و ناخشنودی پدر و مادر و فرار از جنگ.

نهج الفصاحه

حدیث - 31

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند:

تفتح أبواب السّماء و یتستجاب الدّعاء فی أربعه مواطن: عند التّقاء الصّفوف فی
سبیل اللّه و عند نزول الغیث و عند إقامه الصّلاه و عند رؤیه الکعبه؛
چهار موقع درهای آسمان را بگشایند و دعاها را مستجاب کنند. هنگام
تلاقی صف مبارزان در راه خدا و هنگام نزول باران و هنگام نماز و هنگام دیدار
کعبه.

نهج الفصاحه

حدیث - 32

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند:

اَضْمِنُوا لِي سِتَّ خِصَالٍ اُضْمِنُ لَكُمْ الْجَنَّةَ لَا تَظَالُمُوا عِنْدَ قِسْمَةِ مَوَارِيثِكُمْ وَ
اَنْصَفُوا النَّاسَ مِنْ اَنْفُسِكُمْ وَ لَا تَجْبِنُوا عِنْدَ قِتَالِ عَدُوِّكُمْ وَ لَا تَغْلُوا غَنَائِمَكُمْ وَ
امنعوا ظالمكم من مظلومكم؛

شش صفت را برای من تعهد کنید تا بهشت را برای شما تعهد کنم، هنگام
تقسیم ارث به یکدیگر ستم نکنید؛ با مردم به انصاف رفتار کنید و هنگام جنگ
با دشمن ترسان مباشید و در غنائم خیانت نکنید و ظالم را از مظلوم دفع کنید.
نهج الفصاحه

حدیث - 33

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم می فرمایند:

أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ الصَّلَاةُ لَوْ قُتِلَ ثُمَّ بَرَّ الْوَالِدَيْنِ ثُمَّ الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ؛
بهترین کارها در نزد خدا نماز به وقت است آنگاه نیکی با پدر و مادر آنگاه
جنگ در راه خدا.
نهج الفصاحه

حدیث - 34

امام حسن عسکری علیه السلام فرمودند:

ناتوان ترین دشمنان کسی است که دشمنی اش را آشکار نماید.

حدیث - 35

قال الإمامُ عليّ عليه السلام :

إِغْتَنِمُوا الدُّعَاءَ عِنْدَ خَمْسَةِ مَوَاطِنَ: عِنْدَ قِرَاءَةِ الْقُرْآنِ، وَ عِنْدَ الْإِذَانِ، وَ عِنْدَ نُزُولِ الْغَيْثِ، وَ عِنْدَ التَّقَاءِ الصَّفِّينِ لِلشَّهَادَةِ، وَ عِنْدَ دَعْوَةِ الْمَظْلُومِ، فَإِنَّهُ لَيْسَ لَهَا حِجَابٌ دُونَ الْعَرْشِ؛

امام علی علیه السلام فرمودند:

پنج موقع را برای دعا و حاجت خواستن غنیمت شمارید: موقع تلاوت قرآن، موقع اذان، موقع بارش باران، موقع جنگ و جهاد فی سبیل الله موقع ناراحتی و آه کشیدن مظلوم. در چنین موقعیت ها مانعی برای استجاب دعا نیست.

بحار الانوار، ج 90، ص 343، ح 1

حدیث - 36

امام علی علیه السلام می فرمایند:

مَنْ حَلَمَ عَنْ عَدُوِّهِ ظَفَرَ بِهِ؛

هر کس در مقابل دشمن بردبار باشد بر او پیروز می شود.

کنز الفوائد، ص 147 .

حدیث - 37

امام علی علیه السلام می فرمایند:

إِذَا قَدَرْتَ عَلَى عَدُوِّكَ فَاجْعَلِ الْعَفْوَ عَنْهُ شُكْرًا لِلْقُدْرَةِ عَلَيْهِ؛

اگر بر دشمن دست یافتی ، بخشیدن او را شکرانه پیروزی قرار ده.

نهج البلاغه، حکمت 11

حدیث - 38

امام علی علیه السلام می فرمایند:

چون بر دشمن ظفر یافتی ، عفو و گذشت را شکرانه پیروزی قرار ده.

نهج البلاغه ، حکمت 10

حدیث - 39

امام علی علیه السلام می فرمایند:

کسی که خدا یاورش باشد بر دشمن خود پیروز شود، و خداوند (همانند)

یاران و پشتیبانانی برای او باشد.

غررالحکم ، باب معرفت خدا

حدیث - 40

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله :

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ فِي الصَّلَاةِ مَا يُحِبُّ فِي الْقِتَالِ: صَفَا كَأَنَّهُمْ بُنَيَانٌ مَرصُوصٌ؛

خداوند آنچه را که در جنگ دوست دارد، در نماز هم دوست دارد و آن

صفی (متحد و منظم) همچون بنیانی پولادین و محکم است.

الدرالمنثور، ج 6، ص 213.

حدیث - 41

امام علی علیه السلام فرمودند:

مَنْ حَلَمَ عَنْ عَدُوِّهِ ظَفَرَ بِهِ

هر کس در مقابل دشمن بردبار باشد بر او پیروز می شود.

(کنز الفوائد، ص 147)

حدیث - 42

قال رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُبْغِضُ رَجُلًا يَدْخُلُ عَلَيْهِ فِي بَيْتِهِ وَ لَا يُقَاتِلُ.

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: خداوند دشمن می دارد مردی را که در خانه اش

بر او حمله کنند و او نجنگد.

«عیون أخبار الرضا - علیه السلام - ، ج 2، ص 28»

شهید و شهادت

حدیث - 1

قال الامام الصادق عليه السلام : من قتل في سبيل الله، لم يعرفه الله شيئاً من سيئاته.
امام صادق عليه السلام فرمودند: کسی که در راه خدا کشته شود، خداوند هیچ یک از گناهان او را به رویش نمی آورد.
«وسائل الشیعه، ج 11، ص 9»

حدیث - 2

قال الامام الباقر عليه السلام : اول قطره من دم الشهيد كفّاره لذنوبه الا الدين فانّ كفّارته قضاءه.
امام باقر عليه السلام فرمودند: اولین قطره خون شهید، کفاره گناهان اوست مگر دین، که کفاره آن ادای آن است.
«وسائل الشیعه، ج 13، ص 85»

حدیث - 3

قال الامام السجاد عليه السلام : حمدا نسعده في السّعداء من اوليائه و نصيربه في نظم الشّهداء بسيف اعدائه.
نظم الشّهداء بسيف اعدائه.

امام سجاد علیه السلام فرمودند: سپاس خدای را، سپاسی که بدان در زمره اولیاء
سعادت‌مند قرار گیریم و بواسطه آن در ردیف شهیدان با شمشیر دشمنانش در
آئیم.

«صحیفه سجّادیه، دعای اول»

حدیث - 4

قال الامام السجاد علیه السلام : ان القتل لنا عادة و کرامتنا الشهاده.
امام سجاد علیه السلام فرمودند: همانا کشته شدن عادت ما و شهادت کرامت ما
است.

«بحار الأنوار، ج 45، ص 118»

حدیث - 5

انّ علیّ ابن الحسین علیه السلام کان یقول: قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : ما من قطره احبّ
الی الله عزّوجلّ من قطره دمٍ فی سبیل الله.
امام زین العابدین علیه السلام پیوسته می فرمودند: رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: هیچ
قطره ای در نزد خداوند، دوست داشتنی تر از قطره خونی که در راه خدا ریخته
شود نیست.

«وسائل الشیعه، ج 11، ص 8»

حدیث - 6

قال امیر المؤمنین علیه السلام : ان الله كتب القتل على قوم و الموت على آخرين و كل آتیه منیته كما كتب الله له فطوبی للمجاهدين فی سبیل الله و المقتولين فی طاعته. امام علی علیه السلام فرمودند: خداوند برای گروهی کشته شدن و برای گروهی دیگر مرگ را مقرر نموده و هر کدام به اجل معین خود انسان که او مقدر کرده است می رسند، پس خوشا به حال مجاهدان در راه خدا و کشتگان در راه اطاعت او.

«نهج السعاده، ج 2، ص 107»

حدیث - 7

قال امیر المؤمنین علیه السلام : والله لولا رجائی الشّهاده عند لقائی العدو لوقد حمّ لی لقاءه لقربت رکابی، ثمّ شخصت عنکم فلا اطلبکم ما اختلف جنوب و شمال. امام علی علیه السلام فرمودند: به خدا قسم اگر آرزوی شهادت را در پیکار با دشمن نمی داشتم، که ایکاش زودتر فراهم آید، بر مرکب خود سوار می شدم و از میان شما کوچ می کردم و تا باد شمال و جنوب بوزد (برای همیشه) به پیش شما نمی آمدم.

«نهج البلاغه، خطبه 119»

حدیث - 8

قال امیرالمؤمنین علیه السلام : فوالله انی لعلی الحق و انی للشّهاده لمحّبّ.
امیرالمؤمنین علیه السلام فرمودند: پس به خدا قسم من بر حقّ و دوستدار شهادت.
«شرح نهج البلاغه ابن ابی الحدید، ج 6، ص 99»

حدیث - 9

قال امیرالمؤمنین علیه السلام : ... نسأل الله منازل الشهداء و معایشه السّعداء و مرافقه
الانبیاء.
امام علی علیه السلام فرمودند: از خداوند جایگاه شهیدان و زندگی با سعادت‌مندان و
همراهی با پیامبران را طلب می‌کنم.
«نهج البلاغه، خطبه 23»

حدیث - 10

دعا امیرالمؤمنین علیه السلام لهاشم بن عتبه فقال: اللهم ارزقه الشّهاده فی سبیلک و
المرافقه لنبیّک.
امام علی علیه السلام در دعایی برای هاشم بن عتبه فرمودند: خداوندا، شهادت در
راحت را و همراهی با پیامبرت را به او روزی کن.
«نهج السّعاده، ج 2، ص 108»

حدیث - 11

عن امیرالمؤمنین علیه السلام قال: وانا اسأل الله بسعه رحمته و عظیم قدرته علی اعطاء كل رغبه ... ان یختم لی و لك بالسعاده و الشَّهاده.

امام علی علیه السلام (در پایان عهدنامه خود به مالک اشتر) فرمودند: من از خدا به گشایش رحمت و بزرگی قدرتش بر آنکه هر چه بخواهد عطا می کند، می خواهم که پایان زندگی من و تو را به نیکبختی و شهادت ختم کند.

«نهج البلاغه، نامه 53»

حدیث - 12

قال امیرالمؤمنین علیه السلام : اللهم ربّ السّقف المرفوع ... ان اظهرتنا علی عدونا فجنّبا البغی و سدّدنا للحق و ان اظهرتهم علينا فارزقنا الشَّهاده و اعصمنا الفتنه.

امام علی علیه السلام (در دعایی در جنگ صفین) فرمودند: خدایا، ای پروردگار آسمان برافراشته ... اگر ما را بر دشمنان پیروز گرداندی، از ستم و تجاوز دورمان دار و بر حق استوارمان گردان و اگر دشمنان بر ما پیروز شدند، شهادت را روزیمان فرما و از فتنه بازمان دار.

«نهج البلاغه، خطبه 17»

حدیث - 13

قال امیر المؤمنین علیه السلام : ایها الناس ان الموت لا يفوته المقيم و لا يعجزه الهارب
ليس عن الموت محيص و من لم يمت يقتل و ان افضل الموت القتل، والذي
نفسيبده لالف ضربه بالسيف اهون على من ميتة على فراش.
امام علی علیه السلام فرمودند: ای مردم همانا ایستادگان و فراریان را از مرگ
گریزی نیست و هر کس به مرگ طبیعی نمیرد، کشته می شود و کشته شدن
(شهادت) بهترین مرگ است و سوگند به خدائی که جانم در دست اوست، هزار
ضربه شمشیر برای من آسانتر است از مرگ در بستر.
«وسائل الشیعه، ج 11، ص 8»

حدیث - 14

قال امیر المؤمنین علیه السلام : والذي نفس ابن ابی ابيطالب بيده لالف ضربه بالسيف
اهون على من ميتة على الفراش.
امام علی علیه السلام فرمودند: قسم به کسی که جان فرزند ابی طالب در دست
اوست، هزار ضربه شمشیر بر من آسانتر از مرگ در بستر است.
«بحار الأنوار، ج 97، ص 40»

حدیث - 15

قال امیر المؤمنین علیه السلام : ان الموت طالب حثيث لا يفوته المقيم و لا يعجزه
الهابر ان اكرم الموت القتل.

امام علی علیه السلام فرمودند: مرگ، تعقیب کننده ای است که همه را دریابد، نه ماندگان از دستش برهند و نه فراریان او را بازدارند، همانا گرمی ترین مرگ، کشته شدن است.

«نهج البلاغه، خطبه 123»

حدیث - 16

عن امیرالمؤمنین علیه السلام قال: لما کان یوم بدر، فأُصیب من اصیب من المسلمین، امر رسول الله بدفنهم فی ثیابهم و ان ینزع عنهم الفراء و صلیّ علیهم.
امام علی علیه السلام فرمودند: در روز بدر، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم نسبت به کسانی که از مسلمانان به شهادت رسیده بودند، دستور داد که آنها را با لباس هایشان دفن کنند و تنها لباس های چرمین را از تنشان بیرون آوردند و سپس بر آنها نماز خواند.

«بحار الأنوار، ج 82، ص 6»

حدیث - 17

قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم: من قاتل دون نفسه حتّی یقتل فهو شهید و من قتل دون ماله فهو شهید و من قاتل دون اهله حتّی یقتل فهو شهید و من قتل فی جنب الله فهو شهید.

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: هر کس برای دفاع از جان و مال اهل و عیال خود پیکار کند و کشته شود، شهید است و نیز کسی که در راه قرب به خدا کشته شود، شهید است.

«کنز العمال، ح 11236»

حدیث - 18

قال رسول الله ﷺ: افضل الشّداء الذين يقاتلون في الصّف الاول فلا يلفتون وجوههم حتّى يقتلوا، اولئك يتلبّطون في الغرف العلى من الجنّه يضحك اليهم ربّك فاذا ضحك ربّك الى عبدٍ في موطن فلا حساب عليه.

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: برترین شهیدان کسانی هستند که در صف اول (خط مقدم) پیکار می کنند و روی بر نمی گردانند تا کشته شوند، اینها هستند که جایگاه آنان غرفه های عالی بهشت است، و خداوند بر آنها متبسّم است و اگر خداوند در جایی بر بنده ای تبسم کند (خشنود شود)، هیچ حسابی بر او نیست.

«کنز العمال، ح 11120»

حدیث - 19

قال رسول الله ﷺ: يشفع الشّهِيد في سبعين من اهله.

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: شهید هفتاد نفر از بستگان خود را شفاعت می کند.

«کنز العمال، ح 11119»

حدیث - 20

سُئل النّبي ﷺ: ما بال المومنين يفتنون في قبورهم ألا الشّهِيد؟ فقال: كفى ببارقه السيوف على راسه فتنة.

از پیامبر اکرم ﷺ سوال شد: چگونه است که همه مومنین در قبر مورد سوال و امتحان قرار می گیرند مگر شهید؟ حضرت فرمودند: امتحانی که در زیر برق شمشیر داده است، برای او کافی است.

«کنز العمال، ح 11138»

حدیث - 21

قال رسول الله ﷺ: من لقي العدو فصبر حتى يقتل او يغلب لم يفتن في قبره.

پیامبر خدا ﷺ فرمودند: هر کس رو در روی دشمن قرار گرفت (با دشمن درگیر شد) و استقامت کرد تا کشته و یا پیروز شد، در قبر مورد امتحان قرار نمی گیرد (از او سوال نمی شود).

«کنز العمال، ح 10662»

حدیث - 22

قال رسول الله ﷺ: يعطى الشهيد ستّ خصال عند أوّل قطره من دمه: يكفر عنه كلّ خطيئه و يرى مقعده من الجنة و يزوّج من حور العين و يؤمّن من الفزع الاكبر و من عذاب القبر و يحلّى حلّه الايمان.

رسول خدا ﷺ فرمودند: به شهید با اولین قطره از خونس هفت امتیاز از طرف خداوند عطا می شود 1 - تمام گناهانش بخشیده می شود. 2 - جایگاه خود را در بهشت می بیند. 3 - از حوریان با او ازدواج می کنند. 4 - از

وحشت بزرگ روز قیامت در امان می باشد. 5 - از عذاب قبر ایمن است. 6 -
به زیور ایمان آراسته می گردد.
«کنز العمال، ح 1152»

حدیث - 23

قال رسول الله ﷺ : الشهيد لا يجد الم القتل الا كما يجد احدكم مس القرصه.
پیامبر خدا ﷺ فرمودند: شهید درد کشته شدن را احساس نمی کند، مگر
در حدی که یکی از شما پوست دست خود را بین دو انگشت فشار دهد.
«کنز العمال، ح 11103»

حدیث - 24

قال رسول الله ﷺ : من طلب الشهاده صادقا اعطيها و لو لم تصبه.
پیامبر خدا ﷺ فرمودند: هر کس از روی صدق شهادت را طلب کند،
خداوند به او ثواب آن را عطا خواهد کرد، هر چند به شهادت نرسد.
«کنز العمال، ح 11210»

حدیث - 25

قال رسول الله ﷺ : و يقول الله عز وجلّ انا خليفة في اهله و من ارضاهم فقد ارضاني و من اسخطهم فقد اسخطني.

رسول خدا ﷺ فرمودند: خداوند می فرماید من جانشین (شهید) در خانواده او هستم، هر کس رضایت آنها را جلب کند، رضایت مرا جلب کرده و هر کس آنها را به خشم آورد مرا به خشم آورده است.

«مستدرک الوسائل، ج 11، ص 10»

حدیث - 26

قال رسول الله ﷺ : افضل الاعمال عند الله ايمان لا شك فيه و غزو لا غلول فيه و حجّ مبرور و اولّ من يدخل الجنّة شهيد.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: برترین اعمال نزد خداوند، ایمانی است که در آن تردیدی نباشد و رزم و پیکاری که در آن خیانت در غنیمت نباشد و حج مقبول و اولین کسی که وارد بهشت می شود شهید است.

«بحار الأنوار، ج 66، ص 393»

حدیث - 27

قال رسول الله ﷺ : ثلاثه يشفعون الى الله يوم القيامة فيشفّعونهم: الانبياء ثم العلماء ثم الشهداء.

پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: سه گروهند که روز قیامت شفاعت می کنند و شفاعت آنها مورد پذیرش خداوند قرار می گیرد، انبیاء، سپس علما و بعد شهدا. «بحار الأنوار، ج 97، ص 14»

حدیث - 28

قال النبی ﷺ فی شهداء احد: زملوهم بدمائهم و ثيابهم. پیامبر اکرم ﷺ درباره شهدای اُحُد فرمودند: آنها را با همان خونهایشان و لباس های خودشان دفن کنید. «وسائل الشیعه، ج 2، ص 701»

حدیث - 29

قال رسول الله ﷺ : للشَّهِيد سبع خصال من الله أوّل قطره من دمه مغفور له كلّ ذنب. پیامبر اکرم ﷺ فرمودند: به شهید هفت امتیاز از طرف خداوند عطا می شود، اولین آنها بخشیدن تمام گناهان اوست بواسطه اولین قطره خونس. «وسائل الشیعه، ج 11، ص 9»

حدیث - 30

قال رسول الله ﷺ : اشرف القتل قتل الشهداء. رسول خدا ﷺ فرمودند: شریف ترین قتل، کشته شدن شهیدان است. «نهج الفصاحه، ص 668»

حدیث - 31

قال رسول الله ﷺ: اشرف الموت قتل الشهاده.
رسول خدا ﷺ فرمودند: شهادت، برترین مرگهاست.
«بحار الأنوار، ج 67، ص 8»

حدیث - 32

قال رسول الله ﷺ: فوق كل ذي برٍّ برٌّ حتى يقتل في سبيل الله فاذا قتل في سبيل الله فليس فوقه برٌّ.
رسول خدا ﷺ فرمودند: بالاتر از هر کار خیری، خیر و نیکی دیگری است تا آنکه فردی در راه خدا کشته شود و بالاتر از کشته شدن در راه خدا خیر و نیکی ای نیست.
«وسائل الشیعه، ج 11، ص 10»

حدیث - 33

قال رسول الله ﷺ: مَنْ قُتِلَ دُونَ مَالِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ.
رسول خدا ﷺ فرمودند: هر که در راه (حفظ) مالش کشته شود، شهید است.
«دعائم الاسلام، ج 1، ص 398»

حدیث - 34

پیامبر خدا ﷺ :

مَنْ قُتِلَ دُونَ مَظْلَمَتِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ .

هر که در راه دفع ستم از خود کشته شود ، شهید است .

کنز العمال : 11205 منتخب میزان الحکمة : 306

حدیث - 35

پیامبر خدا ﷺ :

مَا مِنْ نَفْسٍ تَمُوتُ لَهَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ يَسُرُّهَا أَنْ تَرْجِعَ إِلَى الدُّنْيَا ، وَلَا أَنْ لَهَا الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا ، إِلَّا الشَّهِيدَ ؛ فَإِنَّهُ يَتَمَنَّى أَنْ يَرْجِعَ فَيُقْتَلَ فِي الدُّنْيَا ؛ لِمَا يَرَى مِنْ فَضْلِ الشَّهَادَةِ .

هیچ کس نیست که پس از مرگ نزد خداوند از خیر بهره‌مند باشد و در عین حال خوش داشته باشد که به دنیا برگردد ، گرچه همه دنیا به او داده شود ، مگر شهید که چون فضیلت شهادت را می‌داند ، آرزو می‌کند بر گردد تا در دنیا کشته شود .

صحیح مسلم : 1877 منتخب میزان الحکمة : 306

حدیث - 36

پیامبر خدا ﷺ :

مَنْ لَقِيَ الْعَدُوَّ فَصَبَرَ حَتَّى يُقْتَلَ أَوْ يَغْلِبَ لَمْ يُفْتَنْ فِي قَبْرِهِ .

کسی که با دشمن رو به رو شود و پایداری ورزد تا کشته شود یا پیروز گردد ، در قبر خود گرفتار نشود .

کنز العمال : 10662 منتخب میزان الحکمة : 306

حدیث - 37

پیامبر خدا ﷺ :

لَوَدِدْتُ أَنِّي أَغْزُو فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَأُقْتَلُ ، ثُمَّ أَغْزُو فَأُقْتَلُ ، ثُمَّ أَغْزُو فَأُقْتَلُ .
دوست دارم که در راه خدا بجنگم و کشته شوم و باز بجنگم و کشته شوم و باز هم بجنگم و کشته شوم .

صحیح مسلم : 1876 منتخب میزان الحکمة : 306

حدیث - 38

پیامبر خدا ﷺ :

أَشْرَفُ الْمَوْتِ قَتْلُ الشَّهَادَةِ .

شرافتمندانه ترین مرگ ، شهادت است .

بحار الأنوار : 100 / 8 / 4 منتخب میزان الحکمة : 306

حدیث - 39

پیامبر خدا ﷺ :

فَوْقَ كُلِّ ذِي بَرٍّ بَرٌّ حَتَّى يُقْتَلَ الرَّجُلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ، فَإِذَا قُتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَيْسَ فَوْقَهُ بَرٌّ .

فراتر از هر نیکی ، نیکی است تا آن گاه که مرد در راه خدا کشته شود . پس ، چون در راه خدا کشته شد ، بالاتر از آن نیکی (و ارزشی) وجود ندارد .
 الکافی : 2 / 348 / 4 منتخب میزان الحکمة : 306

حدیث - 40

پیامبر خدا ﷺ :

مَنْ جُرِحَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ رِيحُهُ كَرِيحِ الْمِسْكِ وَلَوْنُهُ لَوْنُ الزَّعْفَرَانِ ، عَلَيْهِ طَابَعُ الشُّهَدَاءِ ، وَمَنْ سَأَلَ اللَّهَ الشَّهَادَةَ مُخْلِصًا أَعْطَاهُ اللَّهُ أَجْرَ شَهِيدٍ وَإِنْ مَاتَ عَلَى فِرَاشِهِ .

هرکه در راه خدا مجروح شود ، در روز قیامت در حالی می آید که بویش همچون بوی مشک باشد و رنگش مانند رنگ زعفران و نشان شهیدان بر اوست و هرکه از روی اخلاص شهادت را از خداوند بخواهد ، خداوند اجر شهید به وی دهد هر چند در بسترش بمیرد .

کنز العمال : 11144 منتخب میزان الحکمة : 306

حدیث - 41

امام علی علیه السلام :

إِنَّ الْجِهَادَ أَشْرَفُ الْأَعْمَالِ بَعْدَ الْإِسْلَامِ ، وَهُوَ قَوَامُ الدِّينِ ، وَالْأَجْرُ فِيهِ عَظِيمٌ مَعَ الْعِزَّةِ وَالْمَنْعَةِ ، وَهُوَ الْكُرَّةُ ، فِيهِ الْحَسَنَاتُ وَالْبُشْرَى بِالْجَنَّةِ بَعْدَ الشَّهَادَةِ .
 همانا جهاد شریفترین کارها بعد از اسلام است . جهاد مایه پایداری دین است و علاوه بر آن که عزت و اقتدار می آورد اجر بزرگ دارد . جهاد ،

یورش آوردن است . در آن نیکوها و ثوابهاست و نوید به بهشت است بعد از رسیدن به شهادت .

نور الثقلین : 429/408/1

حدیث - 42

پیامبر خدا ﷺ :

مَنْ طَلَبَ الشَّهَادَةَ صَادِقًا أُعْطِيَهَا وَلَوْ لَمْ تُصِبْهُ؛

هر کس به راستی خواهان شهادت باشد به (مقام) آن می‌رسد، هر چند به شهادت نرسد.

میزان الحکمة، ح 9787

حدیث - 43

رسول اکرم ﷺ فرمودند:

لَوْ كَانَ الدِّينُ مُعَلَّقًا بِالثَّرِيَّا لَتَنَاولَهُ أَنَاسٌ مِنْ أَبْنَاءِ فَارِسٍ؛

اگر دین به ستاره ثریا آویزان باشد، مردمانی از ایرانیان آن را به زیر خواهند کشید.

کنز العمال ، ح 34130 .

حدیث - 44

امام علی علیه السلام فرمودند:

إِنَّ اللَّهَ كَتَبَ الْقَتْلَ عَلَى قَوْمٍ وَالْمَوْتَ عَلَى آخَرِينَ وَكُلُّ آتِيهِ مَنِيَّتُهُ كَمَا كَتَبَ اللَّهُ لَهُ فُطُوبَى لِلْمُجَاهِدِينَ فِي سَبِيلِهِ وَالْمَقْتُولِينَ فِي طَاعَتِهِ؛

براستی که خداوند برای گروهی کشته شدن را مقدر فرموده و برای دیگران مردن را. هر گروهی با همان سرنوشت که خداوند مقدر کرده است می رسد. پس، خوشا به سعادت مجاهدان در راه خدا و کشته شدگان در راه طاعت او.

شرح نهج البلاغه، ج 3، ص 184

حدیث - 45

قال ابو عبدالله علیه السلام :

لا تدع زيارة الحسين بن علي عليه السلام و مُرَّ أصحابك بذلك يمد الله في عمرک و یزید فی رزقک و یحییک الله سعیدا ولا تموت الا شهیداً؛

امام صادق علیه السلام فرمودند:

زیارت امام حسین علیه السلام را ترک نکن و به دوستان و یارانانت نیز همین را سفارش کن! تا خدا عمرت را دراز و روزی و رزقت را زیاد کند و خدا تو را با سعادت زنده دارد و نمیری مگر با شهادت.

وسائل الشیعه، ج ??، ص ???

حدیث - 46

امام صادق علیه السلام فرمودند:

إِنَّ النَّبِيَّ لَمَّا جَاءَتْهُ وَفَاةُ جَعْفَرِ بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَزَيْدِ بْنِ حَارِثَةَ كَانَ إِذَا دَخَلَ بَيْتَهُ كَثُرَ بُكَائُهُ عَلَيْهِمَا جَدًّا وَيَقُولُ: كَانَا يُحَدِّثَانِي وَيُؤَانِسَانِي فَذَهَبَا جَمِيعًا ؛
وقتی خبر شهادت جعفر بن ابی طالب و زید بن حارثه به پیامبر خدا رسید،
از آن پس هرگاه وارد خانه می شدند، بر آن دو شهید به شدت می گریستند و
می فرمودند: آن دو شهید، با من هم سخن و همدم و انیس بودند، و هر دو
رفتند.

من لایحضره الفقیه ، ج 1، ص 177

حدیث - 47

امام سجّاد علیه السلام :

مَا مِنْ قَطْرَةٍ أَحَبَّ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ مِنْ قَطْرَتَيْنِ : قَطْرَةُ دَمٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ،
وَقَطْرَةُ دَمْعَةٍ فِي سَوَادِ اللَّيْلِ ، لَا يُرِيدُ بِهَا عَبْدٌ إِلَّا اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ ؛
هیچ قطره ای نزد خدا محبوبتر از این دو قطره نیست : قطره خونی که در راه
خدا ریخته شود و قطره اشکی که برای خدا در دل شب فرو افتد .

بحار الأنوار : 69 / 378 / 31 منتخب میزان الحکمة : 78

حدیث - 48

پیامبر اکرم ﷺ می فرمایند:

من قتل دون دینه فهو شهید؛

هر که ضمن دفاع از دین خود کشته شود شهید شده است.

نهج الفصاحه

حدیث - 49

امام صادق علیه السلام می فرمایند:

لا تدع زیارة الحسین بن علی علیه السلام یمد الله فی عمرک و یزید فی رزقک و

یحییک الله سعیدا و لا تموت إلا شهیدا؛

زیارت امام حسین علیه السلام را فرو نگذار تا که خدا عمرت را طولانی و روزیت

را زیاد کند و زندگی با سعادت و مرگ با شهادت به تو خواهد بخشید.

وسائل الشیعه، ج 14، ص 431.

دیت - 50

عن الامام الرضا علیه السلام فی کتابه الی المامون: الجهاد واجب مع امام عادل و من

قاتل فقتل دون ماله و رحله و نفسه فهو شهید.

امام رضا علیه السلام در نامه خود به مأمون نوشت: جهاد همراه امام عادل واجب

است و هر کس پیکار کند و در راه دفاع از مال و ره توشه و جان خویش کشته

شود، شهید است.

«وسائل الشیعه، ج 11، ص 35»

امنیت

حدیث - 1

قال رسول الله ﷺ : يا علي! لا خيرَ في ... الوطنِ إلّا مع الأمنِ و السُّرورِ.
رسول خدا ﷺ فرمودند: ای علی! خیری نیست در ... وطن مگر با امنیّت
و خوشی.

«من لا يحضره الفقيه، ج 4، ص 369»

حدیث - 2

قال رسول الله ﷺ : نِعْمَتَانِ مَكْفُورَتَانِ الْأَمْنُ وَ الْعَافِيَةُ.
رسول خدا ﷺ فرمودند: دو نعمت است که شکر آنها گزاردۀ نمی شود:
امنیت و سلامتی.

«الخصال، ص 34»

حدیث - 3

قال الامام علي عليه السلام : شَرُّ الْأَوْطَانِ مَا لَمْ يَأْمَنْ فِيهِ الْقُطَّانُ.
امام علی علیه السلام فرمودند: بدترین وطن ها، وطنی است که ساکنانش در آن
ایمن نباشند.

«غررالحکم، ح 5712»

حدیث - 4

قال الامام علی علیه السلام : الْجُنُودُ بِإِذْنِ اللَّهِ حُصُونُ الرَّعِيَّةِ وَ زَيْنُ الْوُلَاةِ وَ عِزُّ الدِّينِ وَ سُبُلُ الْأَمْنِ وَ لَيْسَ تَقُومُ الرَّعِيَّةُ إِلَّا بِهِمْ.

امام علی علیه السلام فرمودند: سربازان، به اذن خداوند، دژ مردم، زینت زمامداران، مایه عزت دین و امنیت اند و کار مردم، جز به آنان استوار نمی شود.
«نهج البلاغه، نامه 53»

حدیث - 5

قال الامام علی علیه السلام : شَرُّ الْبِلَادِ بَلَدٌ لَا أَمْنَ فِيهِ.

امام علی علیه السلام فرمودند: بدترین شهرها، شهری است که در آن ایمنی نباشد.
«عیون الحکم و المواعظ، ح 5253»

حدیث - 6

قال الامام علی علیه السلام : شَرُّ الْبِلَادِ بَلَدٌ لَا أَمْنَ فِيهِ.

امام علی علیه السلام فرمودند: بدترین شهرها، شهری است که در آن ایمنی نباشد.
«عیون الحکم و المواعظ، ح 5253»

حدیث - 7

قال الامام صادق عليه السلام : ثَلَاثَةُ أَشْيَاءَ يَحْتَاجُ النَّاسُ إِلَيْهَا: الْأَمْنُ وَالْعَدْلُ وَالْخِصْبُ.

امام صادق عليه السلام فرمودند: سه چیز است که مردم به آنها نیاز دارند: امنیت، عدالت و رفاه.

«تحف العقول، ص 320»

سرباز

حدیث - 1

قال الامام علی علیه السلام : الْجُنُودُ عِزُّ الدِّينِ وَ حُصُونُ الْوُلَاةِ .
امام علی علیه السلام فرمودند: سربازان، مایه عزت دین و دژهای والیان اند.
«غررالحکم، ح 1953»

حدیث - 2

قال الامام علی علیه السلام : خَيْرُ النَّاسِ رَجُلٌ حَبَسَ نَفْسَهُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُجَاهِدُ
أَعْدَاءَهُ يَلْتَمِسُ الْمَوْتَ أَوْ الْقَتْلَ فِي مَصَافِّهِ .
امام علی علیه السلام فرمودند: بهترین مردم کسی است خود را در راه خدا وقف
کرده و با دشمنان او به نبرد بر می خیزد، و مرگ یا کشته شدن در میدان نبرد را
آرزو می کند.
«مستدرک الوسائل، ج 11، ص 17»

حدیث - 3

قال الامام علی علیه السلام : الْجُنُودُ بِإِذْنِ اللَّهِ حُصُونُ الرَّعِيَّةِ وَ زَيْنُ الْوُلَاةِ وَ عِزُّ الدِّينِ
وَ سُبُلُ الْأَمْنِ وَ لَيْسَ تَقُومُ الرَّعِيَّةُ إِلَّا بِهِمْ .

امام علی علیه السلام فرمودند: سربازان، به اذن خداوند، دژ مردم، زینت زمامداران،
مایه عزّت دین و امنیّت اند و کار مردم، جز به آنان استوار نمی شود.
«نهج البلاغه، نامه 53»

حدیث - 4

قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم : الْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قُودُ أَهْلِ الْجَنَّةِ.
رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: رزمندگان در راه خدا، راهبران اهل بهشت اند.
«بحار الأنوار، ج 8، ص 199»

فهرست مطالب

3	دفاع و جهاد
3	حدیث - 1
3	حدیث - 2
3	حدیث - 3
4	حدیث - 4
4	حدیث - 5
4	حدیث - 6
5	حدیث - 7
5	حدیث - 8
5	حدیث - 9
6	حدیث - 10
6	حدیث - 11
7	حدیث - 12
7	حدیث - 13
8	حدیث - 14
8	حدیث - 15
8	حدیث - 16
9	حدیث - 17
9	حدیث - 18
10	حدیث - 19
10	حدیث - 20

10	حدیث - 21
11	حدیث - 22
11	حدیث - 23
11	حدیث - 24
12	حدیث - 25
12	حدیث - 26
12	حدیث - 27
13	حدیث - 28
13	حدیث - 29
13	حدیث - 30
14	حدیث - 31
14	حدیث - 32
14	حدیث - 33
15	حدیث - 34
15	حدیث - 35
15	حدیث - 36
16	حدیث - 37
16	حدیث - 38
17	حدیث - 39
17	حدیث - 40
17	حدیث - 41
17	حدیث - 42
18	حدیث - 43
18	حدیث - 44

18	حدیث - 45
19	حدیث - 46
19	حدیث - 47
20	دشمن و جنگ
20	حدیث - 1
20	حدیث - 2
21	حدیث - 3
21	حدیث - 4
21	حدیث - 5
22	حدیث - 6
22	حدیث - 7
22	حدیث - 8
23	حدیث - 9
23	حدیث - 10
24	حدیث - 11
24	حدیث - 12
24	حدیث - 13
25	حدیث - 14
25	حدیث - 15
25	حدیث - 16
26	حدیث - 17
26	حدیث - 18
26	حدیث - 19
27	حدیث - 20

27	حدیث - 21
27	حدیث - 22
28	حدیث - 23
28	حدیث - 24
28	حدیث - 25
29	حدیث - 26
29	حدیث - 27
30	حدیث - 28
30	حدیث - 29
31	حدیث - 30
31	حدیث - 31
32	حدیث - 32
32	حدیث - 33
32	حدیث - 34
33	حدیث - 35
33	حدیث - 36
33	حدیث - 37
34	حدیث - 38
34	حدیث - 39
34	حدیث - 40
35	حدیث - 41
35	حدیث - 42
36	شہید و شہادت
36	حدیث - 1

36	حدیث - 2
36	حدیث - 3
37	حدیث - 4
37	حدیث - 5
38	حدیث - 6
38	حدیث - 7
39	حدیث - 8
39	حدیث - 9
39	حدیث - 10
40	حدیث - 11
40	حدیث - 12
41	حدیث - 14
41	حدیث - 15
42	حدیث - 16
42	حدیث - 17
43	حدیث - 18
43	حدیث - 19
43	حدیث - 20
44	حدیث - 21
44	حدیث - 22
45	حدیث - 23
45	حدیث - 24
46	حدیث - 25
46	حدیث - 26

46	حدیث - 27
47	حدیث - 28
47	حدیث - 29
47	حدیث - 30
48	حدیث - 31
48	حدیث - 32
48	حدیث - 33
49	حدیث - 34
49	حدیث - 35
49	حدیث - 36
50	حدیث - 37
50	حدیث - 38
50	حدیث - 39
51	حدیث - 40
51	حدیث - 41
52	حدیث - 42
52	حدیث - 43
53	حدیث - 44
53	حدیث - 45
54	حدیث - 46
54	حدیث - 47
55	حدیث - 48
55	حدیث - 49
56	امنیت

56	حدیث - 1
56	حدیث - 2
56	حدیث - 3
57	حدیث - 4
57	حدیث - 5
57	حدیث - 6
58	حدیث - 7
59	سرباز
59	حدیث - 1
59	حدیث - 2
59	حدیث - 3
60	حدیث - 4
61	فهرست مطالب